

Onor. Biblioteca Universităţii din Cluj Sibiu

Ziarul Comunităţii Maghiare din România
A Romániai Magyar Népközösség lapja

A Timis-Torontal-i törvényszék bejegyzési száma 84
(Doc. No. 934/1938)
Dr. VARNAY ELEMÉR
felelős szerkesztő

Hírlap

Anglia legjobb generálisa

A hadvezérség lényegére vonatkozólag előszeretettel használta Wawel generális egy idézetet, amelynek szerzőségét Sokratesnek, a görög bölcsnek tulajdonítja. Az idézet a következő: A hadvezérnek tudnia kell, hogyan szerezzen meg mindent, amire hadseregének szüksége van. Hatalmas képzelő erővel is kell rendelkeznie, midőn kidolgozza terveit, ugyanezkor azonban gyakorlatiasnak is kell lennie és energikusnak, hogy ezeket a terveket a gyakorlatban megvalósítsa. Ezenkívül még egy sereg legkülönbözőbb tulajdonsággal is kell rendelkeznie. Mert a jó hadvezérnek, ahogy a helyzet kívánja, fáradszomjasnak, ravasznak, furfangosnak, barátságosnak, kegyetlennek, egyszerűnek kell lennie. De mindez még nem elég. Adott esetben pazarlónak, fősvénynek, nagyszabásúnak és kiscsinyesnek, bátornak és óvatosnak is kell lennie.

Mindezeket a tulajdonságokat mint természetes adottságokat kell bírnia a hadvezérnek, mert ilyen sokoldalú képességeket úgy sem bír elsajátítani csak az, aki azokkal születik. Sokrates megállapítása szerint tehát a hadvezérnek igen eredeti egyéniségnek kell lennie és Wawel generális, aki a görög bölcs e szavait oly előszeretettel idézi, maga is arra igyekszik, hogy minél eredetibbnek és sokoldalúbbnak tartsák. Előszeretettel mutatkozik például újságírók és fotóriporterek előtt cowboy ruhában. Ugyanígy különös az a megállapítása, hogy az eszményi gyalogos katonának a betörő, a vadászó és gengszter tulajdonságaival is kell bírnia. Wawel generális katonai irodalommal is előszeretettel foglalkozik. Könyvet írt az elmúlt világháború palesztinai katonai eseményeiről, megírta egykori mesterének Allembay tábornagnak életvitétét és igen sok katonai adalékot szolgáltatott a Enciklopediá Britannicának is.

Wawel katonai családból származik. Atyja vezérőrnagy volt a legutóbbi világháborúban és Flandriában esett. Felesége is hivatásos tiszt leánya, sőt már nagyatya is katoná volt, aki idegen országokban, Spanyolországban és Venezuelában érvényesítette katonai képességeit. Elődei nyugtalan vére pezseg az unoka ereiben is. Annak idején Wawel majdnem mindenütt kivette részét a háborúból. Küzdött Dél-Afrikában, Indiában, Közel-Keleten, Ypernél pedig elvesztette az egyik szemét. Sebesülése után Wawel az orosz kaukázusi hadsereg katonai attaséja lett, így a keleti és a szovjetviszonyok egyik legkövetőbb ismerőjének tartják.

Wawel nagy pályafutása tulajdonképpen akkor kezdődött, mikor Hoare Belisha a vezérkar idősebb tagjait nyugdíjaztatta. 1937-ben Wawel Palesztina és Transjordánia főparancsnoka lett, majd az Anglia elleni támadások forró napjaiban otthon védté az anyaország déli részét. Legnagyobb szerepéhez azonban akkor jutott Wawel, amikor Weygand generális lelépett a közkeleti harcok színpadáról. Jelenleg ismét a Kaukázusban van, világháborús főtvevénye egykori színhelyén. Ezen alkalommal észak felé nyulik a front, amelyet Wawel vezénalnak neveznek. Wawel igen népszerű katoná Angliában, de a német vezérkar is jó véleménnyel van róla, amire Wawel igen büszke.

Angliában előszeretettel idézik azt a nyilatkozatot, amelyet állítólag Németország egyik legmagasabb katonai vezetője tett volna az angol hadvezérről. „Wawel az angolok legjobb generálisa, ő valóban nagyon jó, sőt egyszerű katoná”. Külömből dicséretet igazán nem lehet elképzelni. Egy ember kitünő képességei azonban még nem elégségesek arra, hogy minden vonatkozásban az ország zászlójá legyenek. A mostani háború óriási területen és óriási tömegek harcra vetésével folyik. Egy jó generális tehát még nem elegendő, hogy végérvényesen nagy dolgokat vigyen véghez. Ehhez hagyományosan kiképzett vezérkar kell, egy olyan vezérkar, mint a nagy katonai tradíciókon edzett német. (Frankfurter Zeitung).

Szingapur előtt harmincezer angol katonát bekerítettek a japánok

Négy ellenséges kereskedelmi hajót elsüllyesztettek a japán tengeralattjárók — A japán csapatok átléptek Malakka határát és déli irányban előnyomulnak

Tokióból jelentik, hogy a japán csapatok kelet-ről és nyugatról egyszerre nyomultak be Johore tartományba és a szingapuri védvonalhoz tartozó harmincezer főnyi angol sereget bekerítették.

Japán tengeralattjárók a keletindiai vizeken négy ellenséges kereskedelmi hajót, összesen 32.000 tonna árutartalommal, elsüllyesztettek, míg másik há-

rom hajót elfogtak.

A tengerészakadémiák különleges egységei, amelyek Celebes szigetén szálltak partra, a sziget egész északi részét elfoglalták és számos ellenséges repülőteret birtokukba kerítették. A japán katonák számos páncélos kocsit és nagymennyiségű hadianyagot zsákmányoltak.

Malájföldön megállíthatatlan a japán előnyomulás és — a brit visszavonulás

Tokióból jelenti a Rador: A Maláji-félszigeten előretörő japán csapatok szerdán délben átlépték Malakka malájföldi állam határát és déli irányban nyomulnak előre. Negri Sembilan szultánátust a japánok megölték az ellenségtől és birtokukba vették.

A Rador hírszolgálati iroda egy másik távirati értesülése szerint a Domei-iroda még meg nem erősített közlése beszámol arról, hogy a japán erők Ma-

lájföldön elfoglalták Szeremban városát. Gemas vidékén a brit csapatok folytatják a visszavonulást.

A Német Távirati Iroda amszterdami értesülése beszámol a Reuter brit hírgyűjtemény közléséről. Eszerint a távolkeleti helyzetről Londonba érkezett legutóbbi híradás csak annyit mond, hogy a Maláji-félszigeten az angolok visszavonulása tovább tart. (Rador).

Tarakan kőolajberendezéseit a legrövidebb időn belül helyreállítják a japánok

Tokióból jelenti a Havas-OFI ügynökség: A „Nisi Nisi” című japán lap Sanghaiból keltezett híradása tudatja, hogy a japánok által legújabbán elfoglalt Tarakan szigetén a japán szakemberek a legrövidebb időn belül helyreállítják a kőolajkutakat s egyéb berendezéseket, melyeket a hollandindiai csapatok visszavonulásuk alkalmával megrongáltak.

A tarakani kőolajtermelés évente 700 ezer tonnára rug. (Rador).

ÖTVEN HALOTT ÉS SEBESÜLT SZINGAPURBAN

Szingapurból jelenti a Havas-OFI ügynökség: A távolkeleti brit hadvezetőség jelentése közölte, hogy

a japánok Szingapur elleni légitámadásainak ötven halott és sebesült áldozata van. (Rador).

TOZSO JAPAN MINISZTERELNÖK TÁRGYALASAI

Tokióból jelenti a Rador: A keletázsiai hadműveletek hatékonysága és az ezzel összefüggő többi rendbeli fontos feladatok megoldása érdekében, a japán hajóhad fejlesztése céljából, Tozso tábornok japán miniszterelnök hosszas megbeszéléseket folytatott negyven japán pénzügyi ténnyezővel. A megbeszélések során új hajóépítési programot dolgoztak ki és elhatározták annak azonnali végrehajtását.

Anglia ép úgy elszámította magát Japán hadierője tekintetében, mint Németország háborús felkészültségét illetően

Stockholmból jelenti a Német Távirati Iroda: A „Nya Dagligt Allehanda” című svéd lap londoni munkatársa

ismerteti az angol sajtó aggodalmaskodását a malájföldi helyzettel kapcsolatban. A „Daily Mail” cikkírója megállapítja, hogy Anglia mindig

leértékelté Japán erejét. A cikkíró szembeszáll az ilyen kijelentésekkel, hogy „A japán hajóhad felkészületlen”, — „A japán repülőket majd az ájulás dönti le, mert csak rizzsel táplálkoznak” stb.

Ward Price, a „Daily Mail” szerkesztője, — az

említett cikk szerzője, — a továbbiakban azt írja, hogy egyáltalán nem örvendetes dolog beismerni azt a tényt, hogy

a japánok jobban ismerik a maláji erdősegeket és az ottani egészségügyi viszonyokat, — például a mérges szunyogok veszélyét, — mint az angolok, akik pedig egész életüket azon a vidéken töltötték.

A svéd lap londoni munkatársa azzal zárja cikkét, hogy most már nyilvánvaló, mennyire elszámította magát Anglia Japán hadierője tekintetében. Legalább annyira elcsúszott, mint Németország hadierője tekintetében. (Rador).

Finnország nem folytat béketárgyalásokat Moszkvával

Teljesen hamisak azok a hírek is, melyeket a Finnországban tarózkodó német csapatok kivonásáról terjesztenek

Bucurestiből jelenti a Rador: A Finnországgal szemben ellenségesen viselkedő körök újabb elterjesztették azt a hírt, amely szerint Finnország és Szovjetország között béketárgyalások folytak

volna és hogy a német csapatokat ki fogják vonni Finnországból stb. A finn követséget értesítette a finn kormány, közölje, hogy ezek a hírek teljesen alaptalanok.

Nagy Péter végrendelete hísről

CÁRIGRÁD

a pánszláv törekvések ütközőpontja

A kommunista világveszély ereje megtörik az európai népek egységén és civilizációt védő közös frontján

Eden brit külügyminiszter moszkvai tárgyalásai alkalmából, mint a kiszivárgott hírek s bizonyos nyilatkozatok mutatják, foglalkoztak a Szovjet délkelet-európai terveivel is. A Szovjetuniónak az a törekvése, hogy megkaparintsa a tengerszorosokat, a Boszporuszt és a Dardanellákat, valamint szabad kezet nyerjen a Balkánon, már nem újkeletű kísérletezés. Ez a szó szoros értelmében imperialista célkitűzés alapján véve még

Nagy Péter cár végrendeleténél is régiebb.

Valamikor az orosz törekvések célja állítólag az volt, hogy a konstantinápolyi Hagia Spohia templomáról lekerüljön a féldél és azt a keresztrel helyettesítsék; a mecsetté átalakított bizánci építészeti remekműből ismét keresztény templom legyen. Az álmódó orosz lélek Konstantinápolyban Cárigrádot látta: császárvárat, mint ahogy az oroszok ma is így

A berlini kongresszus gátat vet Moszkva balkáni hódításainak

Oroszország háborul napnál is világosabban igazolták imperialista törekvéseinek irányát. Egyszer az oroszok már Drinápolyig jutottak a akkor a Nagy-Bulgária álmával kecsgettették a török uralom alatt élő balkáni népeket.

Nagy-Bulgária azt jelentette volna, hogy Moszkva uralma kiterjed majd a Balkánra.

Az orosz számításokat azonban keresztülhuzta a berlini kongresszus. Németország, nagyhatalmi fellépésének hajnalán, minden tekintélyét és erejét latbavetve, meghiusította az oroszok balkáni terveit. Konstantinápoly elfoglalása nem következett be, az oroszok visszaszorultak Délkelet Európából. A Duna torkolatánál fiatal, életerős állam jelent meg: Románia, mely hivatva volt a pánszláv imperializmus ellen Európá védőbástyájának szerepét betölteni s ezt a feladatot a mai európai konfliktusban maradéktalanul, hősiessé teljesíti is.

Berlin, mely annakidején megakadályozta a szláv előzónás balkáni sakkhúzásait, napjainkban európai szabadsághadjáratot vezet az egykori cári imperia-

nevezik Konstantinápolyt, — új török néven Isztambul.

A keresztény törekvések hangoztatása már Nagy Péter cár idején is inkább spanyolfalul szolgált, a valódi cél a pánszláv törekvések megvalósítása volt.

Oroszország mindenáron ki akart jutni az Égei-tengerre s így a Földközi-tengerre s célja érdekében minden elképzelhető propagandaeszközt igénybe vett. Így lett propagandaeszköz a szláv imperializmus kezében maga a kereszténység védelme is. Európa hatalmai a történelem folyamán felismerték ezt a leplezett, önző játékot.

A tárgyalások történelmi vizsgálódások színterében azoknak adtak igazat, akik kérésbe-vonták Moszkva kereszténykedő magatartásának őszinteségét.

lista törekvések feltámasztói, a Szovjet urai ellen.

A pánszlávizmus tanait a történelem során át-fésülték kommunista-társadalmi beállítottságra, Moszkva a pacifizmus álaréában ép úgy, mint nagyarányú fegyverkezési programjának megvalósításában egyaránt a régi cári nagyhatalmi politikai létetemenyesének bizonyult. A jelszavak újak voltak, de a régi tervek és célok megmaradtak.

A kommunizmus egyenes leszármazottja a cári pánszláv politikai irányzatnak

s amikor Molotov, a Szovjet európai igényeiről nyilatkozva kijelentette, hogy Moszkva a tengerszorosok ellenőrzését követeli s egyeduralmat a Balkánon, hivatalosan is beigazolást nyert az a felismerés, hogy Moszkva nemzetközi propagandája, hol pacifista, hol anarchista aknamunkája csak egy célt követett: Európa lángbáborítását, hogy a zavarosban azután Sztalin és Molotov nyugodtan haláshasson és kiterjeszthesse az oroszok uralmát Délkelet-Európára.

Európa népei egy fronton

Moszkva régi álma: kijutni az óceánra. A Finn-öböl erre nem alkalmas, a Fehér-tenger jégtorlaszai ép úgy, mint a Barents-tenger időszaki viszonyai elháríthatatlan akadályokat képeznek a tervek megvalósítása tekintetében. Ekkor Sztalin gondolt egy nagyot: hátha sikerül megegyeznie Németországgal s így szabad kezet nyer majd délkelet-európai terveit, a tengerszorosok és Cárigrád megkaparintására. Molotov Berlinben ezzel a titkos céllal tárgyalt. Természetesen nagyon szerénynek akarta feltüntetni a Szovjet igényeit, gondolván, hogy majd elintézi a többi annakidején... ahogy elintézte a Balti államokat s ahogy le akarta igázni Finnországot és Romániát. Moszkva csak a kedvező alkalomra várt s amikor ezt elérkezettnek vélte, tette készült. Ekkor azonban elhangzott Berlinben a vétő és

Európa népei sorompóba álltak a keresztény civilizáció és Európa életérdekei védelmében.

Megindult a nagy keleti szabadsághadjárat. Moszkva családított terveiben és a szövetséges európai seregek nyomása alatt egymásután vesztette el legfontosabb katonai és gazdasági gócpontjait. Ekkor Sztalin elküldi megbízottait Londonba és Washingtonba. Anglia kapva kap az alkalmon: megszedítik a Szovjet katonai erejéről a Moszkvából kapott hírek, a

Szovjet pedig Nagybritannia pénzügyi támogatására számít. Az emberiség történelme választra érkezett:

megkezdődött a nagy leszámlálás, melyben Európa öntudatos népei a Berlin-Róma tengely körül tömörülve, elszánt akarattal és teljes felkészültséggel harcolnak az új világrend kialakításáért és a civilizáció el-lenségének megsemmisítéséért.

1878-ban Berlin beavatkozására az oroszok visszaszorultak a Balkánról, elűzték őket Konstantinápoly elől. Ma: Hitler Adolf Berlinje a szövetséges nemzetek támogatásával azon az uton van, hogy visszavesse a kommunista hadakat az Uralon túlra. Az európai szabadságharcból kimaradt Anglia, melynek cseppet sem okozna lelkiismeretfurdalást, ha nemcsak a Dardanellák vagy a Balkán, de Európa is a kommunista rendszer áldozatává válna. Anglia bünhös merényletet követett el az emberiség ellen s ebben felelősek mindazok, akik Moszkvával és Londonnal szövöttek. A szovjet-angolszász imperializmus elszámította magát:

Európa védőinek acélfala megingathatatlan, az európai népek életereje győzni fog!
(defensor)

A távolkeleti paradicsom

A Fülöp-szigetekre Madách Imre oly gyakran idézett mondásánál a fordítottját lehet alkalmazni. Mert az említett szigeteken kevés az eszkimó, ellenben annál több a foka. Mótán nevezhetjük a Fülöp-szigeteket új földi paradicsomnak, oly példátlan bőségben tárulnak fel azokon a gondtalan és boldog megélhetés minden áhitott javai. Az a hétezer sziget, amely a Filippini-szigetvilágot alkotja, majdnem kivétel nélkül a legbőségesebb termőfölddel rendelkezik, a trópusi éghajlat viszont lehetővé teszi, hogy a lakosság évente akár többször is élvezhesse ennek a vegetációnak bőséges gyümölcsseit. A kókuszpálma ott szabadon tenyészik a berkekben és egyszerre szolgáltat úgy ételmet, mint ruházatot. A rizs kevesebb munkával terem meg mint bárhol mást. A cukornád olyan dús tenyészik, hogy némelyik esztendőben a termelők már azt sem tudják, hogy mit kezdjenek rengeteg hozadékával. Bőségben terem a banán az ananász, kókuszdió és datolya is, alig győzik a hajók elszállítani a gazdag termést a világ minden tájaira. Nem kevesebb kincset rejtgetnek azonban a föld mélyében fekvő rétegei is. Minden feltalálható ebben az áldott tájban, amire a mai kor emberének csak szüksége lehet, mert óriási tömegben alig feltártan hevernek: vas, arany, ezüst, platina, réz, ólom, mangán, cink, kén, só, kaolin, gipsz és mindenekfelett a háborúban oly óriási szerepet játszó petróleum és barnaszén.

Ezt a gazdagságot és bőséget növeli még az is, hogy ezen szigeteket övező vizek halban leggazdagabbak az egész világon. A dzsungel szabadok még a játszódó gyermek számára is, mert nem vérszomjas ragadozók leselkednek azokban, hanem jámbor szarvasok, pajkos főlmajmok és a tisztáson a legcsodálatosabb orchideák tárulnak a bámuló néző elé exotikus tájkép minden gazdag árnyalatában és színpompájában. Ez képezi a távolkeleti paradicsomot, amelyet négyszáz esztendővel ezelőtt fedezett fel Magalhães, a hiruvezes portugál utazó, amikor a Tüzföld alól egyre Nyugatabbra kalandozott a Csendes-óceánon és végül elért abba a színgazdag világra, amelyet Fülöp-szigeteknek neveznek. Először Szent Lázárnak keresztelték el ezt a szigetcsoporthot, majd II. Fülöp spanyol királyról nevezték el, mikor a második spanyol expedíció vezetője oda küldte a spanyol lobogót. Ezután majdnem négyszáz esztendőig kevés megszakítással a spanyolok birtokában maradtak a Fülöp-szigetek majd a tizenkilencedik század végén vették meg az amerikaiak a spanyoloktól husz millió dollárért. Mindenesetre ez a vásárlás minden idők legnagyobb értékű üzlete volt, mert egyetlen nagyobb sziget a hétezer közt bármikor kitermelheti a husz millió dollár ellenértékét. Mindössze hétésszáz millió lélek él ezen a területen. Maguk az amerikaiak is kijelentették, hogy eme területeken legalább ötven millió ember tudna gazdagságban és boldogságban élni. A japánok viszont úgy itélték, hogy akár száz millió ember is meg tudna élni ezeken a szigeteken, de az ő megállapításuk csak elméleti jellegű volt, mert az amerikaiak ébren örködték, hogy a japánok ne juszanak be ezekre a területekre. Szigorú bevándorlási törvényt alkalmaztak velük szemben, csak néhány ezer japán jöhetett be a Fülöp-szigetekre amikor a vonatépítésnél különleges munkaerőre volt szükség.

Ezek a japán vasuti munkások ott is maradtak Mindanao szigetén és zárt kolóniát alkottak. Az idők folyamán azonban mind nagyobb lett az amerikaiak idegenkedése a japánokkal szemben. Újabb és újabb kiutasítások történtek, csak hogy leszorítsák a bevándorlók számát. A háború kitörése óta azonban gyökeresen megváltozott a helyzet. A japánok kezében van a Fülöp-szigetek fővárosa és egyre nagyobb területeket uralnak, ahogy egyre több tért nyernek a sikeres hadműveletek révén. Most megállapítható, hogy az amerikaiak uralma után a japánok uralma fog következni és ez az uralom végleges lesz.

Japán elérkezett vágyai igéretföldjére. Oda, ahol most lesz hely bőven, hogy élvezhesse lakosság-fölöslegét. Ezt az élettért pedig nem veszi el senkitől sem, mert a mindenben bővelkedő Fülöp-szigetek csak minden termelés motorját és eszmei hatóerejét: az embert nélkülözik. A paradicsom kapui kitarultak a legtöbb nyersanyagot nélkülöző Japán előtt és hatalmas munka kezdődik majd ezen a kincses területen, ahol az élet eddig csak bázgyártás szendergett.

CORSO

(ARAD)
Tel. 23-64

Előadások 5, 7:15 és 9:15-kor

Ma pénteken országos bemutató!

A dán filmgyártás csodálatos remeke. A szépség, a báj a természetes filmje. Szemet és szívet kápráztató természeti jelvételek Norvégia és Svédország hőmezőiről s az ott lakó lappok különös életéről.

Baila a hómezők tündérére

Főszerepben: Aino Taube, Fran Norskakeths Legujabb híradó

Ciano gróf olasz külügyminiszter Horthy kormányzó és a magyar kormány meghívására Budapestre érkezett

Budapestről jelentik: Galeazzo Ciano gróf, olasz külügyminiszter aki különvonatán szerdán éjjelkor utazott el az olasz fővárosból, csütörtökön délelőtt tíz órakor Budapestre érkezett. Az olasz külügyvezetője, akit magyarországi útjára elkísért Máriássy Zoltán kvirináli magyar követ is, Horthy Miklós magyar kormányzó és a magyar kormány meghívására utazott a magyar fővárosba.

Az előkelő vendég megérkezése a Keleti-pályaudvar érkezési csarnokát a két nemzet lobogóival és virágfüzerekkel díszítették fel. Fogadtatására megjelent Bardossy László miniszterelnök és a miniszterek, valamint a diplomáciai testület tagjai. A határig a magyar külügyminisztérium több főtisztviselője utazott Ciano gróf elé.

A különvonat a katonazenekar hangjai mellett gördült be az állomásra, majd Ciano gróf és kísérete leszállt a vasuti kocsiából, amelynek lépcsőjénél Bardossy miniszterelnök néhány rövid mondatban szívélyesen üdvözölte az olasz államférfit. A jelenlévők ezután a pályaudvar üvegcsarnokába mentek.

ahol megtörténtek a kölcsönös bemutatkozások. Rövid cseré következett, majd az olasz nemzeti himnusz és a Giovinezza hangjai mellett Ciano gróf ellépetta tiszteletére kivezényelt díszszázad előtt. Ezt követően a vendégek gépkocsiba ültek és a Duna-palotában lévő szállásukra hajtottak. A magyar főváros utcáin felsorakozott tömeg mindenütt lelkesen ünnepelte az olasz külügyminisztert és kíséretét. A szálloda előtt várakozó tömeg szünni nem akaró eljenzésére Ciano gróf többször is kilépett az erkélyre és fasiszta üdvözléssel köszöntöte meg a rokonszeny nyilvánítást.

Az olasz külügyminiszter délelőtt tizenegy órakor a miniszterelnökség palotájában meglátogatta Bardossy László dr. miniszterelnök és külügyminisztert. A két államférfi szívélyes megbeszélést folytatott. Deután félhat órakor a parlament kupolacsarnokában a képviselőház és főrendiház elnöksége Ciano gróf tiszteletére fogadást rendezett. Ezen a parlament képviselői mellett a közélet számos más előkelősége is részt vett.

A manillai tudományos központ délamériai stílusú épülete, melyen ma már japán lobogó leng

Sztalin és Molotov üzenetet küldött a török külügyminiszternek

Ankarából jelenti a Német Távirati Iroda: A török néppárt keddi ülését ügyszóiván teljesen Saradzsoğlu külügyminiszter beszámolója töltötte ki. A külügyminiszter rámutatott az elmúlt hét külpoli-

AZ ANKARAI BRIT NAGYKÖVET SARADZSOGLUNÁL

Izstambulból jelenti a Rador: Sir Knatchbull-Hugessen ankarai nagykövet Moszkvából visszatért állónáhelyére és a sajtó munkatársainak kijelentette, hogy a moszkvai megbeszéléseken a béke megszervezésének kérdésével is foglalkoztak.

Sir Knatchbull-Hugessen megjegyezte, hogy Ankarába érkezése után átadta Saradzsoğlu török külügyminiszternek Sztalin és Molotov szóbeli üzenetét. (Rador)

Corsoban Bradon PAGO-PAGO

tikai fejleményeire és behatóan ismertette ama megbeszélése tartalmát, melyet a Moszkvából visszatért angol nagykövettel folytatott.

A beszámoló elhangzása után több képviselő kérdést intézett a török külügyminiszterhez, aki minden felszólalásra válaszolt. (Rador)

PAGO-PAGO

Taganrog körzetében véres kudarcba fulladt a bolsevisták előretörési kísérlete

A német véderő főparancsnoksága a vezéri főhadiszállásról tegnap a következő harcéri jelentést adta ki:

Feodosianál és a Kercs-félszigeten a német légerő ellenséges csapatösszevonásokat, légharító üzregállásokat és repülőtereket bombázott jó eredménnyel. A Fekete- és Azovi-tengeren három ellenséges kereskedelmi hajót bombatalálattal megromgáltak.

Taganrog körzetében erős tüzérségi előkészítés után az ellenség megismételte eredménytelen előretörési kísérletét.

A keleti front középső és északi szakaszán tovább folyik a védelmi csata. A német gyalogság a rohamágyúk támogatásával végrehajtott egyik ellentámadás alkalmával az ovi ellenséges ágyút és számos más hadianyagot zsákmányolt. Az ellenség akkor mintegy hatszáz halottat vesztett.

A szentpétervári fronton az egyik gyalogsági

század utászok által támogatott részei az egyik eredményes rohamesapatvállalkozás alkalmával kétszáz méter szélességben betörték az ellenséges állásokba és husz erődítést, védőivel együtt megsemmisítettek.

Eszakafrikában, Sollum körzetében az ellenséges tüzérségi tevékenység a német-olasz állások ellen változatlan hevességgel tovább tart. Az ellenség néhány helyi sikert ért el. A német harc és zuhanóbombázó repülőgépek támadása Agedabiatól délre és Tobrukban brit gépjárműszlopok, kikötő- és repülőter berendezések ellen irányult.

Lá Valettát és a Málta szigetén levő brit repülőtereket nappal és éjszaka eredményesen bombázták.

Brit repülőgépek a legutóbbi éjszaka Németország északi partvidékén több helységekre dobtak bombákat. A polgári lakosság néhány halottat és sebesültet vesztett. Több lakóházat összeromboltak vagy megromgáltak. A támadó repülőgépek közül háromat lelőttek.

Bombatámadások a Feodosianál partraszállt szovjet csapatok ellen

Berlinből jelenti a Rador: Német harc repülőgépek kedden Feodosia kikötőberendezéseit bombázták. Bombatámadást intéztek a kikötőben partraszállt szovjet csapatok és a különböző hadianyagraktárak ellen. A keleti front középső szakaszán a német harc és zuhanóbombázó repülőgépek a szovjet támadó erőket, az erősítő csapatokat és a harc állásokat bombázták. A súlyos embervesztés ellen kívül a szovjet csapatok még két tábori üteget, öt nehéz

ágyút, két légharító üteget és nagyszámu motort zált és lovas járművet vesztettek.

A SZOVJET LÉGIVESZTÉSEGEI

Berlinből jelenti a Rador: Január 13-án a szovjet légerő 19 repülőgépet vesztett. Ezek közül tizenkettőt légi harcokban lőttek le, háromat a légharító tüzérség lőtt le, míg négyet az egyik szovjet repülőter ellen intézett támadás alkalmával a földön semmisítették meg.

A harcok Szmolenszktől messze keletre folynak

CHARKOW ELFOGLALÁSÁNAK HIRE: HAZUGSÁG!

Berlinből jelenti a Rador: Illetékes német körökben kijelentették, hogy az amerikai sajtó által közölt ama hír, amely szerint Charkowot a szovjet csapatok elfoglalták volna, nélkülöz minden alapot. Ezek a német körök utalnak arra is, hogy még a hivatalos szovjet híriügynökség közleményeiben sem szerepelt ez a hír.

Berlinből jelenti a Rador: Jólétesült körökből közlik, hogy azok a brit és szovjet forrásból származó hírek, melyek szerint a német és szovjet csapatok között a harcok Szmolenszk körzetében folynának, minden alapot nélkülöznek. Az a körzet, ahol jelenleg a harcok folynak, kitűnik a német véderő főparancsnokságának harcéri jelentéseiből és a katonai forrásból származó hírekből. Ez a körzet messze keletre van Szmolenszktől.

Szovjet-angolszász tervek Portugáliával kapcsolatban

Berlinből jelenti a Rador: Félhivatalos jegyzék közli: Mértékadó német körök semmi okot nem látnak arra, hogy komolyabban foglalkozzanak azzal a kérdéssel, hogy Eden brit külügyminiszter moszkvai megbeszélései folyamán szó volt-e a Földközi-tenger problémájáról, bár egyes sajtóértékelések arra vallanak, hogy Portugália vagy egyes portugál szigetek bizonyos tervezetéseket tárgyát képezték. (Rador)

Az új Európa csak szerves fejlődés eredménye lehet — hangoztatják Berinben

Berlinből jelenti a Rador: Német illetékes körök elzárkóznak minden nyilatkozattól a londoni konferenciával kapcsolatban, amelyen az allitóltagos

PAGO-PAGO

„európai bünösök” megbüntetéséről tárgyaltak. Ezzel a komolytalan konferenciával kapcsolatban a feltett arra a kérdésre, hogyan látják a németek Európa jövőjének kialakulását, az volt a válasz, hogy erre vonatkozólag nem tehetnek semmiféle kijelentést, mert az új Európa csak egy szerves fejlődés eredménye lehet és semmiképpen sem egy mesterkélt építmény.

Haragosuk helyett a sötétben mást öltek meg

Az ilfovmezei Vasilati község koersmájában egyik este több községbeli gazda borozgatott. Ezek között volt Gheorghe Anton gazda is, aki gazdatisaival beszélgetett. A szomszédos asztalnál ült Cristea Ion Marin és Margarit Constantin, akik régi haragosai voltak Gheorghe Antonnak. Amikor alaposan a pohár fenekére néztek, úgy vélték, elérkezett az idő a leszámolásra és ezért szóváltást kezdtek Gheorghe Antonnal, aki azonban jobbnak látta hazamenni. Alig távozott a koersmából, két haragosa is követte. Cristea Ion Marin és Margarit Constantin haragosuk háza előtt egy férfit találtak, de nem tudták megállapítani, hogy kicsoda. Azt hitték, hogy a haragosuk jön, rátámadtak és egyetlen fejszeeséssel széthasították a fejét. Aldozatuk hatalmas kiáltással összeesett és meghalt. A kiáltásra figyelmelek lettek a szomszédok és az utcára siettek. Amikor megnézték a halott embert, megállapították, hogy Anghel Paraschiv községbeli gazdával azonos. A gyilkosok tehát egy békés embert öltek meg haragosuk helyett. Cristea Ion Marint és Margarit Constantint a csendőrség őrizetbe vette és átadta az ilfovi ügyészségnek.

Ezerkét száz légiriadó volt eddig Málta-szigetén. Stockholmból jelenti a Rador: A brit rádió közölte, hogy ezen a héten volt Málta-szigetén az ezerkét századik légiriadó.

Hírek

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

Timisoara, I. Brătianu-tér 3.
Telefon: 28-10.

Aradi szerkesztő: Babuczay György
Eminescu-utca 3. Telefon 17-11.

ELŐFIZETESI ÁRAK:

Belföldön hához való kézbesítéssel együtt havonta 90.—
lel, negyedévre 270.— lel, félévre 520.— lel és egész évre
1.000.— lel.

Magyarországon havonta 5.— pengő, negyedévre 15.—
pengő, félévre 30.— pengő és egész évre 60.— pengő.
Földönkívüli vásárlásnál hétköznap 25 fillér,
vasárnap 30 fillér.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyá-
raknak, vállalatoknak és részvénytársaságoknak a rendes
előfizetési díj kétszerese.

Az időjárás jellemzője

Eszembe jut a löcsei kalendárium vigmaságos jö-
venulése az Or 1/10-ik évére várható időjárásról.
Két sora az egyik helyen így szól:

Téli hó és nyári hó,
Éz a rendes, szép idő.

Há: mikor bandukolok folytonos havazás köz-
ben a térdig érő hóban, a felgyűrt galléru téli kabát-
ban is dideregve, keztyűs kezimnek a zsebredugás
ellenére is megemberedtetni ujjakam, párává váló és
fűstszerű lehelettel a szivarnélküli dohányzást
mimelve, nem nagyon lelkesedem a gyönyörű téli
időért. Mi türes-tagadás: fájom, fagyoskodom. Az
arcomat nem az öröm festette rózsásra, hanem a hi-
deg csipete pirosra.

Világunk be az igazat: van szebb dolog is a vilá-
gon, mint a téli zimankó. Összehasonlítom a telet a
nyárral és bizony, amikor ezzel kapcsolato-
san arra gondolok: hány ember panaszkodik a
nagy meleg, a kibíratatlan forróság miatt és jajgat,
hogy eltűnik, elbágyad tőle. Nem teljesen alap-
talánok ezek a siránások sem.

A tél és a nyár ellen szóló sérelmek összetevő-
séből, összegezéséből azt a következtetést vonom le,
hogy legfőbb ideje volna már megcsinálni az időjárás
megreformálását.

Igenis Változtatást, jobbitást kell behozni az
időjárásba. Ne legyen ez szeszélyes, akaratos, mint
mindig, hanem tökéletesített, a kívánalmaknak meg-
felelő.

A fizikusok, meteorológusok, asztronómusok és
egyéb tudósok kössék már fel alaposan a tőzjüket
és csináljanak ezen a téren valamit. Erre vonatkozó-
lag van is indítványom, amelyet bizonyosan úgy a
tél, mint pedig a nyár ellen kakaskodók egyaránt
szívesen fogadnak majd.

Az indítványom az, hogy forró nyári napokon,
amikor a hőmérőben a higanyoszlop unalmában any-
nyira nyugtázódik, hogy a nulla fölött a harminc-
harmadik fokot is eléri, egy órán keresztül sűrűn
essék a hó. Téli napokban pedig, amikor a termo-
méterben a higany tehetetlenségében összezsugoro-
dik és mélyen a nulla alá buvik, legyen egy-egy órá-
ra kánikula. Ilyenformán a nyári havazás huszon-
négy órára a pokoli hőséget, a téli hőség pedig
ugyanennyi időre a nagy hideget fogja ellensúlyozni,
méréskelni, elviselhetővé tenni. Nem azt indítványozom
tehát, hogy tegyük lehetetlenné a telet és kü-
szöböljük ki a nyarat, mert hiszen erre véges emberi
ész képtelen. De mert a Teremtő végeredményben
arra adott ésszt, hogy többek között nyergelje meg
véle a természetet, így kezdünk úgy a tél, mint a
nyár túlságos hepcsiáskodását megfékezni, megzabol-
lítani.

Nos hát, tisztelt tudományos férfiak, ki a gá-
rá! Csülökre! Ha meg tudjátok csinálni a téli na-
ponkinti egy órák melegét és a nyári mindennapos
egy órái hőséget, akkor le vesszük előttem a kalap-
pot. De ha erre gyengéknak mutatkoztok, bizony
szegény legények vagytok.

Az esztét ingven adom nektek. Még köszönetet
nem kívánok érte. Merelégsem azzal, hogy a löcsei
kalendárium kádenciáját megváltoztatom eképpen:

Téli hó és nyári hó,
Éz a boldog dárídó!

HAFIZ EFENDI.

Dante pokla a kolumbiai paradicsomkert

Az Agua de Dios lepratelep Kolumbia fővárosá-
tól száz kilométernyire fekszik. Az emberiség kivet-
tetjeinek, a belpokosoknak, — ahogy már a bib-
liában nevezték e szerencsétleneket — életéről írt
lelkiesen mélyenjáró cikket egy ottjárt utazó. Eppen
akkor érkeztem meg a telep főépületéhez — kezdő-
dik a leírás — amikor új leprás szállítmányt hoz-
tak, amely összeszorogva, ijedt szemekkel, a har-
mincöt fokok melegben is dideregve állott a terrasz
alatt. A betegeket kísérő orvos felhívja figyelmemet
az egyik ápoltra.

— Látja, az a magas uriember még nemrég
államtitkár volt, — mondja. Egyszer cigarettájának
parazsa az ujjához ért és nem érzett fájdalmat. Ha
az embernek nem fáj a sőrülése, az nagy baj, az ál-
lamtitkár tehát orvoshoz sietett. Most itt van. Az a
gyönyörű leány egy milliomos gyermeke, saját vil-
lát építettek neki a lepratelepen, külön diakonissza
nővér jött vele. A milliomosleány beteg, a nővér
egészséges, mindketten lemondtak mindenről. A
leány mindenről, ami egy leány életében szép lehet,
a nővér még többről, az egészségről. Amaz ott Puab-
lában koldult. Most egyenrangú társa gazdag és elő-
kelő sorsosztályosainak a halál előszobájában.

E telep a Dante mondására emlékeztet: — akik
ide beléptek, hagyjatok fel minden reménnyel. A
lepra ugyanis mindeddig nem gyógyítható. Csak kí-
sérleteznek a kutatók, mint azok, akik a rák orvos-
ságát akarják megtalálni. Ismertem egy dúsgazdag
leprást, aki száz és százszor dollárt költött a beteg-
ségére. Gyógyulnának minősítették azután, de alig
hogy ismét elfoglalta magas állását, néhány hónap
mulva ismét kiűtött rajta a kór. Közben egy rend-
jellel tőböt varrtak a kabátjára. A kórtalan le-
tette és a többi rendjellel együtt visszaküldte. Leve-

let is mellékelt, amelyben a következőket írta: kö-
szönök mindent, de én már csak a legfőbb rendjelt
viselem ezentúl, az isteni megpróbáltatás láthatat-
lan gyémántesillagát. A beteget sokan kísérték. A
gyönyörű milliomosleány kitárta karjait apja és
anyja felé.

— Isten veletek, mondjátok meg a vőlegényem-
nek, hogy magányomban mindig csak róla álmodo-
zom. A szülők jaggatva sirtak, térdre vetették magu-
kat, négy katona fogta le őket, mert leányuk köze-
lébe már nem mehettek. Ott fetrengtek szegények a
porban és gyermekük kitért karjaival ott állt husz
lépésnyi távolban, mint egy fehér angyal. Ő nem
könyezett. Már magasabbrendű volt, mint minden
beteg, aki sorsát nemesebb értelemben tudja elviselni.
A leprás élettartama korlátlan, az emberi átlagos
életkor átlagán belül. Van olyan is, aki kilencven
éves lesz. Hogy tudják azonban sorsukat elviselni?
Miért nem lesznek öngyilkosok, miért nem menekül-
nek a halálba? A magvarázat a következő:

Két-három esztendő eltörlé a leprásokban a so-
ha viszontlátás fájdalmát, feledésbe merülnek a
szülők, vőlegények, szerelmek, testvérek és barát-
ok, mint ahogy mi is lassanként eltávolodunk
azoktól, akiket egykor nagyon szeretünk, de elnye-
te őket a sir. És amilyen mértékben felejtünk, olyan
arányokban nemesebb körökben egy csodálatos so-
ciális közösség, amelyhez hasonló egészséges em-
ber sohasem alkothat. A leprást gyakran kell műtét
alá vetni, de sohasem altatják. Nem érzi a kés élet.
Annai a fájdalma, hogy újabb kint képtelen érzékel-
ni. De ezeken a szenvedéseken át jutnak el a béklo-
losok ahhoz a mély szépséghez, mely már életük-
ben láthatóvá teszi számukra a tulvilág tájait.

— A TELI SEGÉLY támogatása: keresztény
felebarát kötelesség. Aki a teli segélyt nemes és áldo-
zatos munkáját adományával támogatja, hozzájárul-
ásával a közös célért folytatott küzdelem győzelmét
segíti elő.

— A pénzügyminiszter elismerése a 9. Dorobanti
ezred tisztizsoltáinak és legénysegének. Bucurestől
jelenti a Rador: Stoenucsu tábornok pénzügyminisz-
ter ezután fejezi ki köszönetét a 9. Dorobanti ezred
tiszti és altiszti karának, valamint legénysegének
azért, hogy a nemzet és a haza iránti szeretetből in-
dítatva egy napjait szolgálatát visszacsatolási kölcsönre
jegyezték. A fenti összegben kívül még külön hetven-
egyezerkétszáz lelt gyűjtöttek, amelyet az ezred
azon hét hős halottja özvegyének juttattak, akiknek
a legnagyobb kitüntetésük és legtöbb gyermekük
volt.

— Az Egyesült Államok és Ausztrália angol
közvetítés nélkül tárgyalnak. Genfből jelenti a Ra-
dor: A Német Távirati Iroda az alábbi newyorki táv-
íratot továbbítja: Roosevelt elnök a legutóbbi sajtó-
értekezleten közölte, hogy az Északamerikai Egye-
sült Államok Ausztráliával közvetlenül tárgyalnak
és nem Anglia közvetítésével. Ami a Panama-esator-
nát illeti, Roosevelt elnök közölte, hogy a panamai
kormányzatot a kormányval egyetértve a fontos vízi
közlekedési út mentén újabb védelmi övezeteket léte-
sítettek. (Rador).

— Kodály Zoltán az idén tölti be hatvanadik
életévét. Kodály Zoltán, az európa-szerető ismert és ki-
válóan értékelte magyar zeneszerző, a népi zene ku-
tatója és a népdalok gyűjtésében uttörő munkát
végzett kitűnő szakutód, az idén tölti be hatvanadik
életévét. Kodály Zoltán 1882-ben született Kecse-
méten. A művész jubileuma alkalmából a zeneopar-
tok bensőséges ünnepségre készülnek.

— Szingapur közhangulata a lehető legbor-
látóbb. Sanghaiból jelenti a Német Távirati Iroda: A
melbournei rádió (Ausztrália) jelentése szerint Szin-
gapur helyzete rendkívül válságos. Szingapur élvesz-
tése több lenne, mint katonai vereség, — mondják,
— mert ezt a szegényfoltot Anglia sohasem tudná
letörölni. Szingapurban a közhangulat végtelenül
borulató. A rádió bementője angol tisztnek vélemé-
nyére hivatkozott: ezek a tisztiek nyíltan bevalották,
hogy amennyiben nem kapnak jelentős erősítéseket
Ausztráliából vagy Angliából, Szingapur képtelen
lesz ellenállani egy javán támadásnak. Az ausztráliai
sajtó is azonnali erősítések küldését sürgeti, tekin-
tetül arra, hogy Szingapur elfoglalása révén a javá-
nok teljesen uraivá válhatnak a környéknek. (Ra-
dor).

— Megbeszélések a török kormány vichyi köve-
tével. Vichyből jelenti a Rador: Rochat nagykövet és
a francia külügyminiszterium vezértitkára szerdán
hosszas megbeszélést folytatott Fakry pasával, a tör-
ök kormány vichyi követével. A megbeszélésben bi-
zontos külföldi híreket tárgyaltak. Eme hírek szerint
az Egyiptomban levő francia javakat a gaullista-ügy
támogatására használhatják fel. Amennyiben ez a
hír igaznak bizonyul, úgy a francia kormány megtör-
lő intézkedéseket tesz.

— Churchill tengeralfutójával tér vissza An-
gliába. Tangerből jelenti a Rador: Az a hír, hogy
Churchill miniszterelnök egy angol tengeralfutó
fedélzetén tér vissza Londonba, egész Angliában nagy
feltűnést keltett.

— Német és amerikai újságírók kicserélése. Ber-
linből jelenti a Rador: Hivatalosan közlik, hogy a
német és északamerikai újságírók kicserélésére vo-
natkozó tárgyalások annyira előrehaladtak, hogy a
végleges megoldás már csak rövid idő kérdése.

— Levegőbe röptettek az olaszok egy nagy brit
hadianyagszállítmányt. Rómából jelenti a Rador: Az
olasz főhadiszállás 591. számú hadijelentése megál-
pitja, hogy kedden folytatta az ellenség a Sollum-
—Halfaya körzetében levő olasz állások bombázását.
Nyugat-Kirenaikában nem történt említésre méltó
hadiesemény, a német légierő számottevő erőkkel a
dernaí és tobruki tengeri és légi kikötőberendezése-
ket támadta, nagy és közepkaliberű bombák itt nagy
rongálásokat és tüzeket okoztak. Megfigyelt érte-
jes találatok érték az ellenség tankösszpontosításait
és járműparkjait is. Két ellenséges repülőgépet el-
lőttek. Olasz légikötőlékek, merész támadással, ala-
csonyan szállva, megszórták egy erős ellenséges osz-
lopot, több, mint huszonöt ellenséges, lóporral és
tűzelőanyaggal megrakott tehergépkocsi a levegőbe
röpi, egy gépkocsira szerelt üteget az olaszok szin-
tén megsemmisítettek, az ellenséges csapatokat pe-
dig megszórták. Málta szigete ellen olasz és német
repülők több ízben bombatámadást intéztek; három
ellenséges repülőgépet lelőttek.

— Isztambulban rekedt egy zsidó kivándorló-
csoport. Isztambulból jelenti a Rador: A panamai
lobogó alatt hajózó Struma nevű gőzös, amelyen hét-
száz Bulgáriából kiutasított zsidó indult el Palesztí-
nába, már hetek óta az isztambuli kikötőben veszte-
gel, rejtélyes gépjávitási ürüggyel. A hajón levő élel-
miszerek kifogytak és így a török hatóságok kényte-
lenek voltak az utasoknak rendkívüli segítyt adni,
élelmiszerek beszerzésére.

„URANIA” sláger- filmszínház ARAD. TELEFON: 12-32

MA PREMIER! — Előadások 5, 7.15 és 9.15 órákor. — A legaktuálisabb filmje az idei év-
nek! — A „JAGUÁR” nevű német cirkusznak sorozatos bravurjai a bolsevisták elleni had-
járatban

TENGERI FARKASOK
THEODOR LOOS, a „Vörös bestiák” felejthetetlen hőse, CAROLA HÖHN
A német haditengerészet diadala. —

Németország és Bulgária belviszonyában nem történt semmi változás

A Szovjet angolszász hírverés, hadisikerek híján gyermekes rágalmozó módszerekhez folyamodik - írja a Stefani iroda diplomáciai szerkesztője

Rómából jelenti a Rador: A Stefani-iroda diplomáciai szerkesztője a következőket írja: Az angol-szovjet propaganda nem talált jobb tennivalót, mint azt, hogy teljes egészében kitalált híreket terjesszen azokról az állítólagos rendezvényekről, melyek Bulgáriában és Németországban történtek volna.

Az angolszászok és az oroszok, valahányszor a katonai események számukra kellemetlen fordulat-hoz érkeznének, mindig ily gyermekes módszerekhez folyamodnak.

Ezuttal Londonban és Moszkvában hamis híreszteléseket terjesztenek Németország és Bulgária belviszonyairól, mert semmit sem tudnak mondani a libiai csatáról, mely egyáltalában nem hozta meg az angolok által várt eredményeket; hasonlóképp nem tudnak semmit sem mondani a szovjet offenzíváról, mely eddig a vörös hadseregnek óriási arányú vereségeket okozott, - állapítja meg a Stefani szerkesztője.

POLGÁROK, IGYEKEZZETEK MEGTENNİ KÖTELESSÉGEITEKET az ország iránt, mint ahogy a katonának a harctéren megteszik: Jegyezzetek visszatérési kölcsönt!

— **Ófelsége Elena** anyakirályné látogatása a román festőművészek képképzőművészeti kiállításán. Bucurestiből jelenti a Rador: Ófelsége Elena anyakirályné szerdán megtekintette az „Arta” társaság által rendezett képképzőművészeti kiállítást. Az anyakirályné a kiállításon a kiállítók: Catargi H. H., Steriade, Darascu, Lucian Griurescu, St. Popescu, Ressu és Stoenescu festőművészek fogadták.

— **Aradon szombaton kezdődik az iskolán kívüli ifjúsági nevelés.** Az aradi katonai előképzős parancsnokság közli, hogy az iskolán kívüli nevelés államtitkárságának határozata értelmében az ecéltől összeirt 12 és 18 év közötti ifjaknak és 12 és 21 év közötti leányoknak, akik nem látogatnak közép- vagy szakiskolát, szombaton, január 17-én délután félhárom órakor jelentkezniük kell az 1., 10., 22. számú elemi iskolákban, illetve a gáji, mikelakai és Moszóty-telepi elemi iskolában. A munkaadók engedjék el az alkalmazásukban levő és ecéltől összeirt fiatal leányokat és fiukat.

— **Ausztrália hadat üzent Bulgáriának.** Canberra-ból jelenti a Rador: Az ausztráliai kormány szerdán közölte, hogy Ausztrália január 6-tól kezdve hadban állónak tekinti magát Bulgáriával.

— **Adomány.** A szegény özvegynek, aki nagybetűg nővérét és iskolásgyermekeit ellátja, C. K. 200 leit adományozott a Déli Hírlapnál.

Corsoban Aradon PAGO-PAGO

— **Aradi vasutas nyugdíjasok figyelmébe.** Az aradi vasuti munkapénztári nyugdíjasok egyesülete (Bihorului-ut 11. sz.) közli tagjaival és mindazon nyugdíjasokkal, akik illetményüket a vasuti pénztárnál kapják, hogy szombaton délelőtt jelentkezzenek az egyesület irodájában, ahol átvehetik a már elkészített életbenléti bizonyítványukat. Az életbenléti igazolványt a nyugdíjasoknak személyesen kell aláírniuk az illetékes kerületi rendőrségen és ecéltől magukkal kell vinniük állampolgársági bizonyítványukat és fényképes személyazonossági igazolványukat. Azok a nyugdíjasok, akik még nem kértek vasuti szabadjegyet, vigyék magukkal az egyesület irodájába nyugdíjnyelvükön kívül az elmúlt évi lejárt utazási igazolványukat is.

— **Brazília miniszterelnöke cáfolja a „kollektív-hedüzenet”** törvét. Rio de Janeiróból jelenti a Rador: A „Globo” című lap azt a hírt közölte, hogy tizenkilenc amerikai állam megegyezett volna arra vonatkozólag, hogy a riodejaneirói értekezleten az együtt hadüzenetet fogják indítványozni. Brazília külügyminisztere, akihez ezzel a hírrel kapcsolatban kérdést intéztek, válaszában kijelentette, hogy ez a hír teljesen alaptalan, majd megjegyezte, nincsen semmiféle oka annak, hogy hasonló indítványt tárgyaljanak.

— **Elfogott tolvaj.** A timisoarai (temesvári) rendőrség elfogta Mircea Petru 20 éves szemlaci (szemlaci) legényt, aki Sipa Joachim jebeli (zsebelyi) lakost megkárocsította és nátszáz leit csalt ki tőle. Megállapították, hogy a legény ezenkívül Kertész Gyula és Branca Ladislau timisoarai (temesvári) lakosoktól kerékpárt, továbbá ruhaneműt és két pár cipőt vitt el.

— **Az aradi vakok egyesületének közgyűlése.** Az aradi és aradmegyei vakokat gyámolító egyesület vasárnap délután három órakor tartja a évi rendes közgyűlést az egyesület Calvin-utca 3. szám alatt levő helyiségében. A gyűlésen jelenjenek meg azok a vakok is, akik tagjai akarnak lenni az egyesületnek, mert évközben új tagokat nem vesznek fel.

— **Kettős halalos szerencsétlenség Aradmegyében.** Megdőbölt kettős halalos szerencsétlenség történt az elmúlt éjszaka Aradmegyében Pancota (Pankota) és Seleus (Csigérszöllös) községek között az országúton. Siclován Stefan 42 éves és Crişan Ignat 52 éves zarandi gazdák szánnal igyekeztek Pancota (Pankota) felé, a jármű azonban utközben felborult és a két szerencsétlen gazdát maga alá temette. Mindketten súlyosan megbesültek, A csendőrfőnök talált rájuk, de ekkorra már megfagytak. A szán elé fogott lovak hazamentek.

PAGO-PAGO

Norvég nemzetgyűlési képviselőkre vadásznak az angolok

Oszlóból jelenti a Német Távirati Iroda: A legutóbbi Norvégia elleni brit támadásról a szemtanúk azt mondják, hogy az angolok megjelenése nehezebb, mint eleinte hitték.

Az angol katonák elmesélték, hogy az angliai norvég katonák nagyon rossz bánásmódban részesülnek. Az ottani norvégok körében nagy elégedetlenség uralkodik amiatt, hogy amíg a menekült norvég kormány szépen él, addig a katonákat és tengerészeket jelentőség nélküli tényezőnek tartják.

Más szemtanúk közlése szerint az angolok mindent megtettek, hogy riadalmat keltsenek a norvég lakosságban. A katonák kiáltozva járták be az utcákat és arra hívták fel a lakosságot, menjen velük Angliába. Az angol tiszték és katonák azzal a híreszteléssel igyekeztek befolyásolni a norvégeket, hogy több szeretet kívül elfoglaltak egy nagyobb parti várost is. Minden pillanatban várható volt, hogy szállítóhajók nagyobb csoportja érkezik. A norvég nemzetgyűlés egyik tagját az egyik angol hajó vitték, de sikerült megszöknie. A tisztéknek parancsuk volt a menekült norvég kormánytól, hogy a nemzetgyűlés lehetőleg minél több tagját vigyék Angliába. (Rador).

— **Szabványosítvány az aradi munkások között.** Az aradi törvényszék mellett működő katonai bíróság, amely a kereskedelmi szabotázs törvényre utkozó ügyekkel foglalkozik, az elmúlt év novemberében huszonöt évi fegyházra ítélte Klein Vilmos aradi tribunal Axente-uceai lakost, mert több mint száz kilo szappant találtak lakásán és nagymennyiségű faggyút. A hazukutatás során kiderült, hogy Klein engedély nélkül lakásán gyártotta a szappant. A törvényszék ítéletet Klein megfélepeztte és felebezésének helyét adott a tábla. Az ügyet február elején tárgyalják. Ugyancsak nyeltesített a tábla Bildnauer Alfréd aradi kereskedő és Lazar Ferdinand szállító felebezésének is, akiket a törvényszék az elmúlt hónapban 25, illetve 5 évi kényszermunkára ítél, mert nagyobb mennyiségű szappant találtak náluk és azt a hatóságilag megengedett arán drágábban akarták eladni. Ebben az ügyben is február első napjaiban lesz a táblai tárgyalás. Most döntött a tábla Maier Antal Metianu-uceai kosárkereskedő felebezési ügyében is, akit a törvényszék öt évi munkatáborba való utalásra ítél, mert az üzletében tartott ellenőrzés során az árak a kirakatban és az üzletben nem voltak kifüggesztve és mert nem tudta felmutatni az ellenőrző könyvet, melynek vezetésére a törvény kötelezi a kereskedőket. Maier felebezését elutasította a tábla és az ítélet így jogerős.

PAGO-PAGO

Ügyeletes gyógyszerárak

Pénteken, január 16-án Aradon a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Niedermayer (Szerb palota), Kain (Avram Iancu-tér) és Hajós (a prefektúrával szemben).

Pénteken, január 16-án Timisoaran (Temesvárott) a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot: Belvárosban a Sff. Ioan-utcában levő Irgalmasok gyógyszerára, Gyárvárosban a Maresal Joffre-uton levő Schul gyógyszerár, Erzsébetvárosban a Carol-uton levő Keller gyógyszerár, Józsefvárosban a Preyer-utcában levő Neurohr gyógyszerár, Mehalában a Corvin, Fratelian a Panajoth és Fréi Corion az Eremici gyógyszerár.

Teher-szünet keresünk

béres, vagy megvételre. Érdeklődj a „VITAMIN” Calea Ghiorocului 28. — Telefon: 41-74. szám.

FORUM (Arad) a nagyfilmek színháza. Tel. 20-10

Előadások 5, 7.15 és 9.30 órakor.

Ma a szezon legszenzációsabb filmbemutatója!

Egy téma, amilyent még hiszen nem láttunk! — Egy híres egyetemi tanár kettős élete: nappal tanár, éjjel gangster! — Egy film, amelyben szenzációsabbnál-szenzációsabb események peremnek le a néző előtt. — Az utóbbi évek legizgalmasabb és legérdekesebb filmje, a

A fekete péntek

A főszerepben

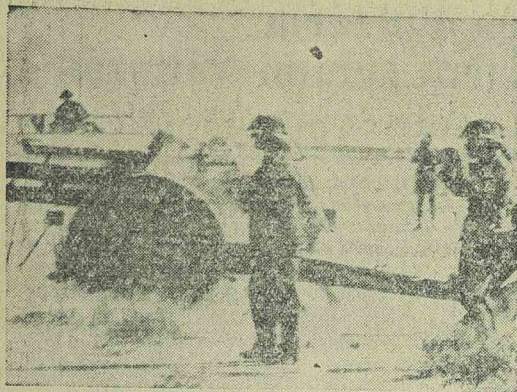
Boris Karloff, Anna Neigel, Lugosi Béla

Műsoron kívül a legújabb 538. sz. UFA-híradók.

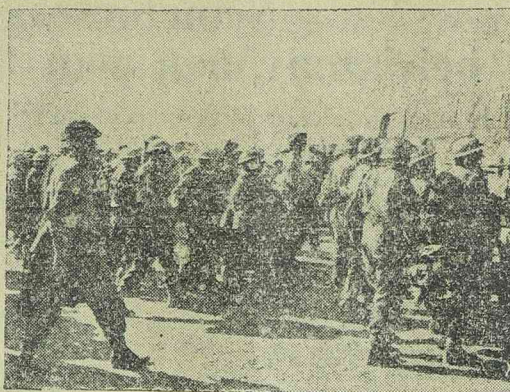

Pénteken, január 16-án a mozik műsora Aradon a következő: Corso: Laila, a hőmezők tündére (dán film). Forum: Fekete péntek (német film). Uránia: Tengeri farkasok (német film).

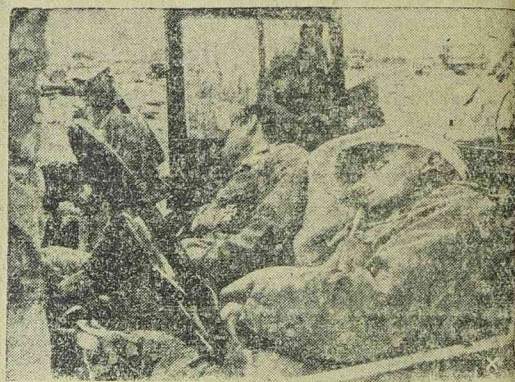
A mozik műsora Timisoaran (Temesvárott) a következő: Apollo: A jövő generáció. (A mai német fiatalság élete). Capitol: Venus a bíróság előtt. (A főszerepben: Hansi Knotek és Hannes Stelzer). Thalia: Ők ketten. (Kitinő vigjáték Viktor Kowa és Gusti Hiber játékaival). Corso: Marie Antoinetta.

Az Északafrikában harcoló német tüzérek felkészülnek az ütközetre

A Sollum körüli harcokban fogságba került angol katonák egyik csoportja

A Sollumnál harcoló német tüzéreket a harc után hatalmába kerítette az álom

Sport

Érdekes apróságok az olasz labdarugóbajnokságból

A labdarugást kedvelő olvasóink bizonyára figyelemmel kísérik az olasz nemzeti labdarugó bajnokság első osztálya kudarcainak rendkívül érdekes alakulását. A távozás és a mérkőzés nehézségei miatt azonban nem tudunk mindenkor terjedelmes beszámolókat a külföldi eseményekről. Ezért most, amikor módunkban áll, örömmel ragadjuk meg az alkalmat, hogy az olasz bajnokságból néhány apró érdekességet közöljünk. Ime:

Az olasz góllövő lista éven a tizedik forduló után

ez volt a helyzet: 9 gólos: Boffi (Milano), 8 gólos: Fabi (Atalanta), 6 gólos: Castelli (Liguria), Conti (Genova), Lusina (Juventus), 5 gólos: Parvis (Liguria), Pernigo (Venezia), Reguzzoni (Bologna).

A bajnok Bologna, amely néhány hétig az utolsó helyen volt és vasárnap került az utolsó előtti helyre, a következő összeállításban „vívta ki” ezt a váratlan helyet: Ferrari — Zerbini, Andreolo — Montesanto, Marchi, Marchese — Biavati, Arcari, Puricelli, Andreoli, Reguzzoni. Amint látható, sok az ismert név és még Olaszországban is érthetetlennek tartják a Bologna ilyen mérvű „kisiklását”.

Az ugyancsak nagynevű Ambrosiana tartja magát még aránylag a legjobban, pedig csapatában már sokkal kevesebb a nagy név. Az összeállításuk ez: Franzosi — Buonocore, Landolfi — Bovoli, Pozzo, Comnetelli — Mascheroni, Cominelli, Quarto, Candiani, Salvi.

Nagy nézőszámok vannak az olasz labdarugó mérkőzéseken. A háború és a tél ellenére is nagyon látogatottak a mérkőzések.

A 10. fordulóban például összesen 102.000 néző volt.

Az olaszok nyerték az év első autóversenyét

Az év első gépkocsi versenyét Délamerikában, Argentínában rendezték. A versenyen az olaszok is résztvettek és bár erősen másodosztályú volt az értékesítés és versenykocsi helyett csak sportkocsikat állítottak rajthoz, mégis olasz győzelem született. Giuseppe Canzani (Alfa Romeo) 107,5 km-es átlaggyorsult a brazil Ramos (Alfa Romeo) ellen.

Az argentin versenyt, mint Buenos Aires nagydíját rendezték és nem kevesebb mint 70 infuló állott rajthoz, köztük az USA legjobb pályaménői is, akik azonban nem mozogtak otthonosan az országuti jellegű terepen.

Sport hírek mindenfelől

A Karlsberg Boldklub svéd csapat ismét győzött Berlinben az ottani válogatott jégkorong csapat felett 4:1 arányban.

Eisó Sándor, az Újpest kiváló válogatott hátvédje a visszavonulás gondolatával foglalkozik. Az edzőtanfolyamot akarja elvégezni és ősszel már esetleg nem is játszik.

Legtöbbször a Genova—Liguria helyi rangadón voltak: 22.000 néző. De 19.000 néző látta a Roma—Torino mérkőzést is.

Az olasz bajnokságban mindig az a döntő, hogy melyik csapat tud idegenben pontot szerezni, avagy győzni. Amelyik otthon is elveszti a mérkőzéseit, az — az utolsó. A Bologna otthon már kétszer szenvedett vereséget.

Idegenben nem kikapni, ez a legnagyobb esemény Olaszországban. Csak egy csapat volt egészen a legutóbbi fordulóig, amely idegenben nem szenvedett vereséget és ez a nagymúltú Ambrosiana volt. De csak volt, mert vasárnap annál csufosabb vereséget szenvedett, az olasz bajnokságban ritka nagy gólaránnyal 6:1-re a Genováól.

Különböztetjük, hogy milyen kevés gól esik az olasz bajnokságban.

Az eddigi 12 forduló után mindössze 271 gólt rúgtak egymásnak a csapatok.

Feltűnően sok 0:0-ás eredményük van a vezető csapatok közül a Veneziának, Triestinának és a Rómának, három-három. Schaffer csapata a Roma ezt a három 0:0-ás eredményét még hozzá egymásután, sorozatban érte el.

Amíg nálunk magas hó borítja a pályákat, addig Olaszországban a labdarugóbajnokság most kezd csak izgalmassá válni. Vasárnap ismét sok izgalmas küzdelemre van kilátás. A vasárnapi forduló mérkőzései: Napoli—Bologna, Modena—Juventus, Livorno—Genova, Ambrosiana—Roma, Lazio—Milano, Liguria—Atalanta, Torino—Venezia, Fiorentina—Triestina.

A svájci válogatott jégkorong csapat Garmischpartenkirchenben ismét játszott a németekkel, de ez a mérkőzés sem hozott sikert a németeknek, mert a svájciak ismét 4:1 arányban győztek.

Davos vezet a svájci jégkorong bajnokságban. A nemzeti bajnokságot hét csapat játszik. Ezenkívül A) és B) osztályokban is folyik a bajnoki küzdelem.

A német gyorskorcsolyázó bajnokságokat január 23 és 25 között rendezik Wörtherseen. A férfiak 500, 1500, 5000 és 10.000 m-es távon csapnak össze. A bajnokság védője Karl Wazulek (Bécs). A hölgyek 500, 1000 és 1500 m-en találkoznak, itt tavaly Lucie Mertz győzött.

Szombat és vasárnap a stockholmi Hamarby jégkorong csapata játszik Berlinben. Első napon a Rot-Weiss, másodikon pedig a Berliner Schlittschuh Club lesz a kiváló svéd csapat ellenfele.

A német—magyar—olasz atlétikai dal az olaszok július 4 és augusztus 1—3-án

Rádió

PÉNTEK, január 16.

Bucuresti. 6.55: Hírek, hanglemezek. 12: Hanglemezek. 12.30: Hírek. 12.50: Zenekari hangverseny. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: Rádióhíradó. 14.20 Hanglemezek. 14.30: Sebesültek órája. 18: Hírek. 18.05: Román—német katonára. 19.20: Beethoven szonáta. 19.40: Ének. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó, sport. 20.15: Hanglemezek. 20.40: Előadás. 21: A Márta című opera előadásának közvetítése. közben 22: Hírek. 23.30: Hanglemezek.

Budapest I. 6.40: Ébresztő, torna. 7: Hírek, utána hanglemezek. 10: Hírek. 10.15 és 11.20: Hanglemezek. 11.40: Előadás. 12.10: A rádiózenekar hangversenye. 12.40: Hírek. 13.45: Zenekari hangverseny. 14.30: Hírek. 15.20: Szalonzenekar hangversenye. 15.50: A rádiózenekar hangversenye. 16.45: Hírek. 17.15: Cigányzene. 18.15: Kádár Erzsébet novellájának elbeszélése. 18.45: Jazz-zongora. 19: Hírek. 19.35 Puccini: Tosca című operájának előadása, közben 21.40: Hírek. 22.10: Cigányzene. 22.30: Felolvasás. 22.40: Jazz-band. 23: Idegen nyelvű hírek. 23.25: Hanglemezek. 24: Hírek.

SZOMBAT, január 17.

Bucuresti. 6.55: Hírek, hanglemezek. 12: Hanglemezek. 12.30: Hírek. 12.50: Katonaóra. 13.50: Német nyelvű hírek. 14: Rádióhíradó. 14.20: Hanglemezek. 14.30: Sebesültek órája. 18: Hírek. 18.05: A tanulóifjúság órája. 19.20: Társadalmi szemle. 19.50: Német nyelvű hírek. 20: Rádióhíradó, sport. 20.15: Hanglemezek. 20.40: Előadás. 21: Zenekari hangverseny. 22: Hírek. 22.20: Nagy énekesek. 23: Hanglemezek.

Budapest I. 6.40: Ébresztő, torna. 7: Hírek, utána hanglemezek. 10.15: Hanglemezek. 11.20: Zenekari hangverseny. 11.40: Muzemi ismertetés. 12.10: Cigányzene. 12.40: Hírek. 13.45: Hanglemezek. 14.30: Hírek. 15.20: Szórakoztató zene. 16.10: Ifjúsági félóra. 16.45: Hírek. 17.15: Zenekari hangverseny. 18.15: Vidám anekdoták. 18.25: Zongorahangverseny. 18.50: Előadás Hongkongról. 19: Hírek. 19.20: Innen-onnan. Hankó ének. 19.45: Zenekari hangverseny. 20.30: Bohózat előadása. 21.10: Ének. 21.40 Hírek. 22.10 Táncezen. 22.25 Sportképek, közben 23: Idegen nyelvű hírek. 24: Hírek

VASÁRNAP, január 18.

Bucuresti rádióműsora lapzártáig nem érkezett meg.

Budapest I. 8: Hanglemezek. 8.45: Hírek. 9: Unitárius istentisztelet. 10: Református istentisztelet. Prédikál Ravasz László dr. püspök. 11: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkos templomból. 12.15: Ifjúsági félóra. 12.45: Utry Anna és Orbán Sándor magyar nótákat énekel, cigányzenekar kíséretével. 13.45: Hírek. 14: Hanglemezek. 15: Mezőgazdasági előadás. 15.40: A Budai Dalárda hangversenye. 16.10: Elbeszélés. 16.25: Tangóharmonika-számok. 16.40: A magyar népdal állatvilága. Hankó Béla dr. egyetemi tanár előadása. 17: Hírek. 17.20: Szórakoztató zene. 18: Márkus Emilia szaval. 18.30: Jazz-band. 19: Hírek. 19.20: Liszt: moll szonáta. 19.45: Sporteredmények. 19.55: zene — könnyű percek. 21.40: Hírek. 22.10: mezek. 22.25: Aranyos öregek. Móricz Zsigmond egyfelvonásos színműve. 23: Idegen nyelvű hírek. 23.25: Horváth Elemér cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek.

Közigazgatás

A török és egyiptomi gyapoli zárolása

A nemzetgazdasági minisztérium rendeletet adott ki, amelynek értelmében azonnali hatállyal zárta a kereskedelmi és ipari vállalatok és minden más személy birtokában levő török gyapjumenyiségeket. Zárta a nemzetgazdasági minisztérium az egyiptomi nyersgyapotot is. A zárolás a hadfelszerelési ál-

lanatitkárság javára történik.

A fenti gyapotkészletek birlalói a rendeletnek a hivatalos lapban történt megjelenésétől számított öt napon bejelentést tartoznak tenni. A rendelet ellen vétőket a gazdasági szabotázs leküzdéséről szóló törvény alapján büntetik.

Milyen feltételek mellett kérhető Aradon a zsidó alkalmazottak alkalmazhatási idejének meghosszabbítása?

Az aradi romanizációs felügyelőség közleményét adott ki, amelyben a vállalatok személyzetének romanizálását kimondó törvényrendelet első szakaszára való hivatkozással felszólítja mindazon vállalatokat, amelyeknél még zsidó alkalmazottak működnek és azoknak alkalmazása 1941. december 31. után is szükséges, függetlenül attól, hogy már adták-e be a zsidó alkalmazottak alkalmazhatási idejének meghosszabbítása ügyében kérvényt vagy sem és arra való tekintet nélkül, hogy ilyenirányú kérvényüket kedvezően vagy kedvezőtlenül intézték el, hogy január 15. és február 1. között az aradi különleges romanizációs felügyelőségnél (Regele Carol-körút 19) az alkalmazhatási meghosszabbítását kérvényben kell kérniük. A kérvényben kötelező módon az alábbi adatokat kell feltüntetni: a vállalat elnevezése; székhelye; a rendőrségi kerület feltüntetése, amelynek körzetébe tartozik a vállalat; milyen természetű vállalat; a zsidó alkalmazottak száma, akik részére az alkalmazhatási meghosszabbítást kérik, beleértve az említett törvényrendelet hetedik szakaszában megjelölt személyeket; a vállalat összes alkalmazottainak száma; a zsidó alkalmazottak neve, akiknek részére a meghosszabbítást kérik és végül a megokolása az alkalmazhatási meghosszabbítási kéreseknek, minden zsidónál külön-külön feltüntetve az indokokat.

A kérvényeket a vállalatok elelőttönként 9-13. délutánoként 16-19 óra között nyújthatják be, az alábbi sorrendben: az A és B betűvel kezdődő elnevezésű vállalatok január 15-én, C, D, E 16-án, F, G, H 17-én, I, J, K 19-én, L, M, N 20-án, O, Q, P, R 21-én, S, T, U 22-én, V, W, X, Y 23-án. A kérvények benyújtásakor a vállalatok három különböző kimutatás-nyomtatványt kapnak és azt két példányban kiállítva öt napon belül be kell nyújtaniuk a romanizációs felügyelőségnek. A kitöltött kimutatások benyújtásáról a vállalatok elismervényt kapnak. Ugy a kérvényben felsorolandó adatok, mint a kimutatások adatai csakis a valóságnak megfelelőek kell hogy le-

gyenek. A kérvények be nem nyújtása és a kimutatások ki nem töltsése esetén az illető vállalatot egy tekintet, mintha az alkalmazásában levő zsidók alkalmaztatása határidejének meghosszabbítását nem kérte volna.

Román-német gazdasági tárgyalások Bécsben. Január folyamán román és német ipari bizottság ül össze Bécsben, hogy a két ország iparát érintő kérdésekben határozatot hozzon. A román bizottságban a nemzetgazdasági minisztérium képviselői is részt vesznek.

Január 20-ig bírságmentesen lehet láttamoztatni a számlakönyveket. Az aradi kereskedelmi és iparkamara közli, hogy a pénzügyminisztérium utasítása értelmében a számlakönyveket január 20-ig bírságfizetés nélkül lehet láttamoztatni.

Ötmillió hektár szántóföld a Dnyeszterentul. A dnyeszterentuli tartományokban működő mezőgazdasági mérnökök jelentése szerint az ottani szántóföldek nagysága eléri az ötmillió hektárt.

Akció a len- és gyapjutermeles növelésére. A földművelésügyi minisztérium az idei tavaszon tovább folytatja a textilnövények, elsősorban a len és kender termesztésének növelését.

Rubeleadás az Északbukovinából kiköltözött zsidók számára. A hivatalos lapban megjelent rendeltetvényről a nemzeti sem felhatalmazást kapott, hogy később megállapítandó árfolyamon rubelt adjon el az Északbukovinából kiköltözött zsidóknak.

Tizenegy milliárd kuna a horvát állam első költségvetése. Zágrábi jelentés szerint a horvát állam most összeállított első költségvetése 10 milliárd 890 millió kunát tesz ki. Az összegből 2 milliárd 874 millió kunát fordítanak hadügyi célokra.

Törökország cukortermelesé. Törökország múltévi cukortermelesé elérte a hetvenöt millió tonnát, ami jóval meghaladja az előző évek mennyiségét. A kormány intézkedett, hogy az idén ez a mennyiség még nagyobb legyen, amivel biztosítja az ország cukorellátását.

Egvedülálló férfi különbejárato

butorozott szobát

keres. Cimeket a timisoara kiadóhivatalba Azonnalra, nem zónában jeligére, vagy 28-10 telefonszám alatt kérek

— **Élelmészeti nehézségek Portugáliában.** Lisszabomból jelenti a Rador: Portugália különböző vidékein egyes élelmiszerekben hiány mutatkozik. Néhány hét óta nem lehet kapni étolajat, cukrot, burgonyát és rizst. Lisszabonban a hus- és halellátás körül vannak nehézségek, ezenkívül személyenként csak 125 gram cukrot adnak ki. A portugál gyarmatokból való behozatal megszünetése miatt a portugál nemzetgazdasági minisztérium rendelettel szabályozta a felváltottfélék gyártását és eladását.

Hivatalos devizaárfolyamok. (Az első szám a vételt, a második az eladást jelenti). Szabadforgalmu devizák (90 százalékos felárral): Dollár 187.60—195 svájci frank 43.70—45.43, Kliring devizák: Drachma 1.21—1.22, dinár 2.898—3.05, német márka 59—60 szlovák korona (38 százalékos felárral): 4.68—4.77, pengó 26.50—27, dán korona 30—30, finn márka 2.50—2.50, török font 92—92, francia frank (38 százalékos felárral) 3.12—3.24, olasz líra 9.50—9.50, horvát kuna 2.95—3, Font devizák (90 százalékos felárral, egyiptomi font 776.91—807.50.

Határidő napló

JANUÁR 17:

Gyapotfonodáknak a nemzetgazdasági minisztérium nyersanyagosztályához külön a katonai és külön a polgári célokra kapott nyersanyag, gyártott és leszállított gyapotfonál kéthetenkénti bejelentési kötelezettségének határideje.

JANUÁR 20:

Kereskedők és iparosok számlakönyveinek százezer évi láttamozgatása a pénzügyigazgatóságon vagy kerületi adóhivatalnál.

A hadfelszerelési államtitkárság javára zárolt török és egyiptomi nyersgyapotkészletek birlalói eddig a napig tartoznak bejelenteni a rendelkezésükre álló mennyiségeket.

JANUÁR 25:

Behozatali engedély iránti kérvényeket eddig a napig kell benyújtani a nemzetgazdasági minisztérium behozatali ügyosztályánál.

JANUÁR 31:

Carol-fejes 250 leies érmék becserélése lejár. Vállalatok személyzeti kimutatásának benyújtása a munkaiügyi felügyelőségeken.

Zsidó alkalmazottat tartó vállalatok eddig a napig kötelesek kérni a megyei romanizációs felügyelősegtől a zsidó alkalmazott-tartási engedélyek kiállítását.

Visszacsatolási kölcsönjegyzés utolsó napja. Azok a személyek, akik eddig a napig buza- és árpaeladási ajánlatot tesznek az államnak, huszezer leifutalmat kapnak minden vagon buza és tizenöt ezer leifutalmat minden vagon árpa után.

Terka néni

— Na, hogy vagyunk megelégedve Terka néni-vel? — kérdeztem a kedves háziasszonyt, egyik jó barátom feleségét, akinek a napokban én ajánlottam a kis, három éves Béluska mellé a szobán forgó aszszonyaságot. Magamban meg voltam győződve, hogy elragadó feleletet kapok, mert egy másik kedves háziasszony meleg ajánlása volt erre a dicséretre szememben a száz százalékos biztosíték.

Meglepetéssel láttam tehát, hogy a kérdezett hölgy mosolygó arcának vonásai megkomolyodtak és a felelet egy pár pillanattal később hangzik el, mintsem őszinte lehetne.

— Ó hogyne. Meg vagyunk elégedve. Szerfölött meg vagyunk elégedve Terka néni-vel.

A „csak” gyengítő szócskát nem mondotta ki, de én láttam, ott lebegett az ajkán.

— Csak? ... — mondtam tehát biztatóan.

Nevetett és gyanusan tiltakozott.

— Nincs semmi „csak”, Terka néni egy tündér.

Na akarjon becsapni — szoltam komolyan. — Kérdésemre őszinte feleletet várok és ez nem az. Hogy honnan veszem ezt a gyanut? Láttam, ott lebegett ajkán a ki nem mondott panasz. Magának komoly kifogása van pártfogoltam ellen. Igaz?

— Hát igaz — adta meg magát barátom felesége. — Sulyos kifogásom van Terka néni ellen.

Megdöbbenve néztem rá. — Csak nem erkölcsi szempontok?

— Isten ments! — kacagott az asszonyka. — Ter-

ka néni és az erkölcs hiánya! Nem. Ebből talán még több is van neki, mint a mennyi kellene. Mint mesélte, három völegényével csak azért szakított, mert az eljegyzések után meg akarták csókolni. Terka néni szerint a csók nem jár ki a völegényeknek.

— De hát akkor mi a baj? — tudakozódtam mosolygva.

— Az a baja, hogy nem tud gyermekkel banni.

— Hogy érti ezt? — igyekeztem a dolog mélyére hatolni. — Ügyetlen a kiszolgálásban? Türelmetlen? Goromba természetű?

— Ismét nem. Sőt nagyon is ügyes. Finoman, puhán érintő ügyes keze van, birkatürelmü és teljesen megbízható. Más a baj. Béluska nagyon okos gyermek. Mindegy érdeklő és szeret kérdéseket feladni. De Béluska három éves, Terka néni pedig észjárását nem tudja a kis gyermekek szintjére helyezni.

— Étem. Nem tud gyermekké válni, amikor kell ...

— Ugy van. Amikor kell! Mert én elitélem azokat a felnőtteket, akik mindig így beszélnek a gyermekkel, mintha ők is három évesek volnának, de azért néha kell ... Nézzé, mondok egy példát. Tegnap előtt a kis fiam arra kérte Terka néni, hogy hozza be a konyhába a cicát, mert látni szeretné. Terka néni ezt felelte Béluskának:

— Mit lát rajta? Olyan, mint tegnap volt.

— Hát ez a felelet bizony annyit megnevért és hideget sugároz, mint egy gleccser ...

— Vagy például — panaszkodott tovább — Bá-

laska úgy tudja, hogy a Hold egy nagy ezüst tányér, az Istenke étkező edénye. Ez a kedves beállítás foglalkoztatja a fantáziáját és elmeséli, akinek csak lehet. Elmesélte persze Terka néni is. És képzelté, mit felelt rá ez a lehetetlen személy. Ezt:

— A Hold az Istenke tányerje! Bolondság! Az Istenke nem is vesz magához edellet soha ...

— Még jó, hogy a karácsony elmúlt, különben a szentesti ajándékozás gyönyörű legendájáról is le-
rántam a Béluska a leplet. Nos, mit szól hozzá?

— Borzalmas. Pedig nagyon melegen ajánlották. Hát én mindenesetre olyan sajnálom. Ugy látszik, már senkiben sem bizhatik meg az ember ...

— Ugyan — nevetett a kedves háziasszony — Terka néni mindenesetre vannak kiváló tulajdonságai is. Na és a vágy, hogy az ember mentül előbb kerázz magáról. Mi az a kis lelkiismeretlenség egy aggodó anyának ...

— Igaz. Hát bocsánatot kérek ...

— Nincs mit. Mindenkit érhet baleset. Ne féljen, majd én is tudok rajta. Hogyan, már menni akar!

Béluskát még nem is látta. Jöjjön ...

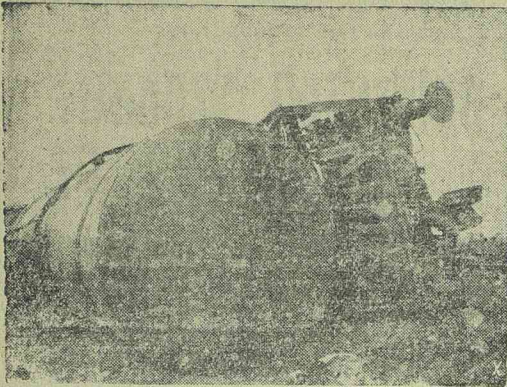
Megindultunk, hogy keresztül menjünk egy szobán, de beszédet hallva, megállottunk. Béluska és Terka néni voltak a következő szobában és a kis fiú éppen ezt kérte:

— Terka néni, fáj a cicának, ha a farkára lépnek?

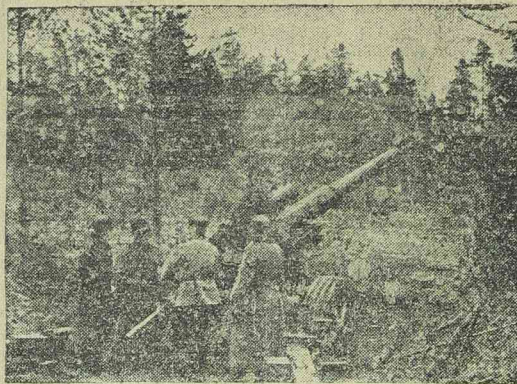
Terka néni felelete pedig így hangzott:

— Honnan tudjam? Nem voltam én macska soha! ...

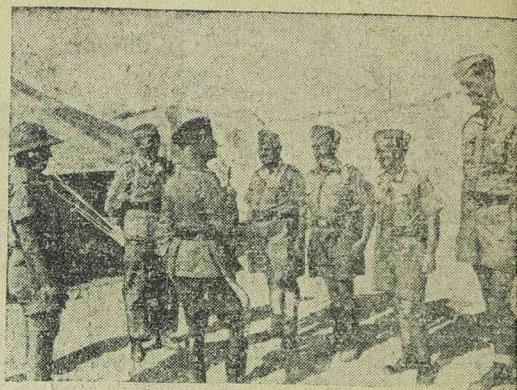
B. L.

Német repülőkből bombázott felborított egy szovjet petróleumvonalat

Finn nehéz tüzérség a keleti fronton

Ellenőrzés egy északafrikai német tábori kórházban

APRÓ HIRDETÉSEK

Az apróhirdetések díja előre fizetendő

Az apróhirdetés eredménye minden körülmények közt gyors és biztos. ALLÁSKERESÉS rovatban szavanként egy leu, legkisebb apróhirdetés tíz leu. Vastag betűvel szavanként kettő leu, legkisebb apróhirdetés husz leu. Minden más rovatban legkisebb apróhirdetés 10 szóig 20 leu, minden további szó két leu. Vastag betűvel legkisebb apróhirdetés 10 szóig három leu, minden további szó két leu. Apróhirdetéseket felvesz I. kerületben: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piata Brătianu 3. Tel.: 28-10. II. kerületben: Hayer-társaság, Str. 3 August 17. — Popovici trafik, Piata Badea Cârțan 8. — Kardos trafik, Piata Traian (Szerb templom mellett). — Grosz-trafik, Calea Dorobantilor 2. III. kerületben: Flander trafik, Piata Lahovari. IV. kerületben: Grozescu trafik, Pta Küttl. — Pribac Mária trafik (Corso mozi mellett). — Welter-trafik, Pta Dragalina 6. Tel.: 45-06. — Wittek trafik, Bulv. Regele Carol 54. — Colicoia trafik (v. Galgöczy), Str. Brătianu 15/a. Tel.: 43-13. Apróhirdetéseket Aradon felvesz Rudolf Mosse hirdetői irodája (Strada Eminescu 8. Telefon 17-11).

Akalmazás

Gépszakmára ügyes tanulókat felvesszünk. Friedrich, Timisoara II., Strada Cogalniceanu 8. (3161)

Jó bucsú-asztalossegéd felvétetik. Arad, Str. Doamna Balasa 191. (1114)

Gyógyszertárba vidékre keresztek magyar, kizárólag keresztény, becsületes jellemű, egészséges, jóméjű, esetleg gyermektelen. Jövedelme: lakás, teljes ellátás, fizetés kezdetben kevesebb, gyakorlat után több. Ajánlatokat „Becsületes” jellegére a timisoarai kiadóba kérjük leadni. (3308)

Felfekt mindenest keresek azonnalra, vagy február 1-re. Cim a timisoarai kiadóban. (3224)

Mesterekönyvvél rendelkező szalagszövő mestert keresek, esetleg társul venném. Ajánlatokat „Kisüzem” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (3244)

Gyermeknővér vagy nővér (anyahelyettesnek) keresztek, éves bizonyítványokkal, megbízható, egy csecsemő és három éves kislányhoz. Német nyelv kötelező. Cim: IV., Str. Mircea Voda 8. szám. (3250)

Tiszta, rendszerető mindenest szakácsnő felvétetik két személyhez, Timisoara, Plev. Carol 47. Fakerskedés. (3249)

Keresek kifutóleányt reggel 8-tól este 6-ig, 1200 leu fizetek. Timisoara IV., Str. Bonnaz 5. szám. (Küttl-térnél). Telefon 2 14-87. Theil. (3316)

Jól főző gyermekszertető mindenest azonnalra keresek. Jelentkezni: Surányi Arad, Str. Episcop. Comsa 13. szám, délelőtt 9-12-ig. (1131)

Oktatás

Szabásati tanfolyam nyílik január 15-én. női és férfiruha, valamint fehérneműket szabásában, a szabásati szakintézetben, azelőtt országos szabásati akadémia. Haas Hermann, okl. szaktanár vezetése alatt. Timisoara I., Pta Küttl. 5. szám. (3288)

Állást keres

Felkészítendő, sok éves irodai gyakorlattal elhelyezkedést keres. Szíves megkereséseket „Munkaerő” jellegére Rudolf Mossehoz, Arad. (1082)

Volt aktív tiszt, nyugalmazott százados, mentes a mozgósítástól, negyven éves, etnikai román, megfelelő állást keres, timisoarai (temesvári) ipari, vagy kereskedelmi vállalatnál, esetleg románizálás céljából. Cassan Ioan, Timisoara (Temesvár) III., 1 Decembrie 1. szám. (3190)

Lakás

Butorozott elsőemeleti utcai szoba, fürdőszobahasználattal, a Mária-szobor közelében, egy, esetleg két személy részére február 1-re vagy 15-re kiadó. Ajánlatokat „Nem zóna” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (7320)

Butorozott szobát keresek február elsejére. Ajánlatokat „Csak Belváros” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (3236)

Különbejártu szépen butorozott szoba fürdőszobahasználattal, egyedül álló férfinek kiadó. Ajánlatokat „Zóna” jellegére a timisoarai kiadóhivatalba kérek. (7050)

Keresek jobb lakótársnőt. Timisoara III. Str. Martirul Ciordas 9. szám. (3242)

Elcserelném modern négyszobás gyárvárosi központi fekvésű lakóházat, ugyancsak modern kétszobás lakásra. Ajánlatokat „Tavas 1942” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (3246)

Elcserelném központban levő háromszobás összkomfortos lakóházat kétszobás hasonlóval. Cim: Rudolf Mosse Arad, Str. Eminescu 8. (1134)

Adás-vétel

Eladó háromajtós garderob topolyahálószoba, tükrös előszobafal, fürdőszobafaliszekrény és egy női fekete télikabát, perzsa gallérral. Arad, Str. Tranda Filor, a szerb templomnál. (1133)

Szíves megélhetést nyújtó fűszerüzlet szépen berendezve eladó, vagy bérbeadó. Cim: Rudolf Mosse Arad, Strada Eminescu 8. (1132)

Rövid szőrmével bélelt férfikabát, női fekete kabát, krokodilbőr 37-es félcipő, lábszák, márványlapok eladó. Timisoara III., Str. Treboniu Laurean 17. szám, ajtó 4. (3247)

Jó minőségű barnaköszén kapható Hegedűs-fatelepe, Timisoara, telefon: 16-20 szám. (3218)

Imre Konrad végrehajtási törvény megkeresek. Árát és címet kérek a timisoarai kiadóban leadni. (7496)

Ebédlők, hálószobák, kombinált szekrény, matracok, ottománok, Thonet-székek, varrógépek, konyhabutorok, egyes ágycs szekrények stb. olcsón kaphatók Blidariunál, Timisoara IV., Piata Kütt 2, az udvarban. Megvételre keresünk sürgősen teljes lakásberendezéseket, szőnyegeket, varrógépeket, stb. Magas árát fizetünk. (3293)

Varrógépet és kerékpárt veszek. Sambura, Arad, Calea Banatului 12. (1010)

A Tempo bizományi üzlet Arad (Fischer ház-palota) ajánl: keleti és belföldi szőnyegeket, íróasztalokat, varró- és rógépeket, hálószoba-, ebédlő- és szalonbutorokat, csillárokat, festményeket, rekamiéket, kasszákat, egyes butorokat. Porcellánok és dísz tárgyak nagy választékban. Vesszünk megbízóink részére: teljes lakásberendezéseket, modern és antik butort, szőnyegeket, ezüstöt, varrógépet, nemes porcellánt. Tempo, Arad (Fischer ház-palota). Telefon: 19-75. (4250)

Rongyokat, melyek háztartásban fölöslegesek, kgr.-ként 80 leu áron vesszünk. Friedrich Desideriu, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. (3231)

Traktorokat, céspölgarnitúrákat, motorokat és malmigépeket magas napi ár mellett vesszünk. Friedrich Desideriu, Timisoara II., Str. Cogalniceanu 8. szám. (3230)

Eladó gőzkazánok, 24 HP félstabil gőzgép, 8-15 m/m. nengerlemek, 220x230 m/m. egy páros hengertörő, vastartályok 8-16.000 literig, használt Hannesmann-csövek 64/70-es és 2 zollos, gumiszigetelésű ólomburkolatu villanykábél, hangár-oxyd stb. Cim: Lugoj, Str. Xenopol 41. szám. (3232)

6 személyes alpakka teáskészlet eladó. Megtekinthető csak délelőtt. Timisoara I., Str. Olimp 13. Ajtó 2. sz. (7040)

Eladó olcsón nagy fűrészporkályha, 750 kgr-os mérleg, vaskályhák, gyapjuszőnyeg, rollós íróasztal. Timisoara IV., Str. Pröbl 36. II. emelet, 25. (3315)

Tisztítórongyot vesszünk. Timisoara III., Str. Brancoveanu 6. sz. (3238)

37-es női nikkelezett korcsolya, Gloria-gyártmány, jutányosan eladó. Megtekinthető csak délelőtt. Timisoara I. Str. Olimp 13. Ajtó 2. szám. (7041)

Révai kislexikon és világtalaszat keresek megvételre. Ajánlatokat ármegjelöléssel „Lexikon” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (3243)

Különféle

Tricotage-üzem vagy üzlet finanszírozását elvállalom, esetleg közreműködésel. Ajánlatokat „Millió” jellegére a timisoarai kiadóba kérek. (3245)

Tartós hullám

a legújabb módszer szerint olajjal főzve

WALTRICH

fodrász Timisoara II., Traian-tér és Str. Stefan cel Mare saros. 1-2 3 6 os villa mos megállójánál ::

HÁTSORER-ügynökség Arad, Bul. Carol 17 (v. 46), telef. 16-95

ARAK EZREKBE

HÁZAK: 8000: belv. modern bérház. — 5500: bérház cca 11% jöv. — 5200: főtéri bérház cca 350.000 bto jöv. nagy telek — 3200: üzl. sarokház, cca 6% bto jöv. — 2500: 14 lakásos sarokház. — 2400: emelet modern bérvilla, 3 kompl. összkomf. lakás, kert. — 2100: cottagevilla 4x2 szob. kompl. lakás, kert. — 2000: Központban 4 lakás, 300-61 elfejezhető gyüm. — 1700: sarokbérház, 1 nagy, 3 kis lakás, 15 parcellára osztott cca 4 hold. bolgárkertészet. — 1600: belv. üzl. ház, 8 lakás — 1580: Horia-nál 4x2 szobás fürdőszobás. — 1500: 2 lakásos új villa. — 1400: Közkórháznál 2x3 sz. kompl. — 1300: belv. 3 bérlemény, 96 ezer bto. — 1100: Iancutérnél félemeletes 4 lakásos. — 900: külv. emeletes modern villa, 2 hold gyüm. — 700: Aradul-noun 7 szobás, gazd. épül. — 650: II. kerületben 3 sz. fürdősz., kert, 600: u. o. 6 lakás, 350 61 gyüm. — 550: új 3 lakás, pince. — 530: főúton új üzl. ház, kert. — 500: 8 lakás, 36 ezer jöv. — 420: új 2 sz. villa. — 400: Aradul-noun új 2 sz. gazdasági épületek, 300 61 gyüm. — 350: gradistei, főt mellett 2 lakásos. — 260: Cukorgyárnál 2 lakás. — 150: ségai, 2 sz., 300 61 kert. — FÖLDEK: 12000: Bánáti 330 k. h. I-a szántó, állomásnál 7 épülettel, 6000: Timisoaratól 20 km. 142 k. h. I-a szántó. — 3200: Aradtól 24 km-re 85 k. h. I-a szántó. — 2100: Severin-megyében 80 k. h. épületekkel. — 2000: Aradmegyei 40 k. h. I-a szántó, tarjával. Csereingatlanok minden árfolyásiban

HIRDESSEN

a DÉLI HÍRLAPBAN!

Nyomatott a Lipografa „Timisoara” környorgőgépén, Timisoara